

GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
um Pomorskie Armii Krajowej
iskowej Służby Pole
amutp... tel... 22 186
...@wp.pl; www...
... 127; REGON 87051...
...RS 00000 41692
ku B2 IC 90 1506 0000 0000 5002 0244

11.03.105

Kiedrowscy
89-612 Lipnica

Stadystaw Kulesze

80-462 Gdańsk - Wmesz

Chojnice
JOW, Gr. Pom.

Kiedrowski Makary
ps., Mars-Mars

N: 484/1118 Pom.

IS ZAWARTOŚCI TECZKI — Kiedrowski Makary.....
T. M.: 482/1118.Pam.....
Chojnice part. JOW Gr. Pam^u.....

I/1. Relacja k. 2 s. 1-3

I/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

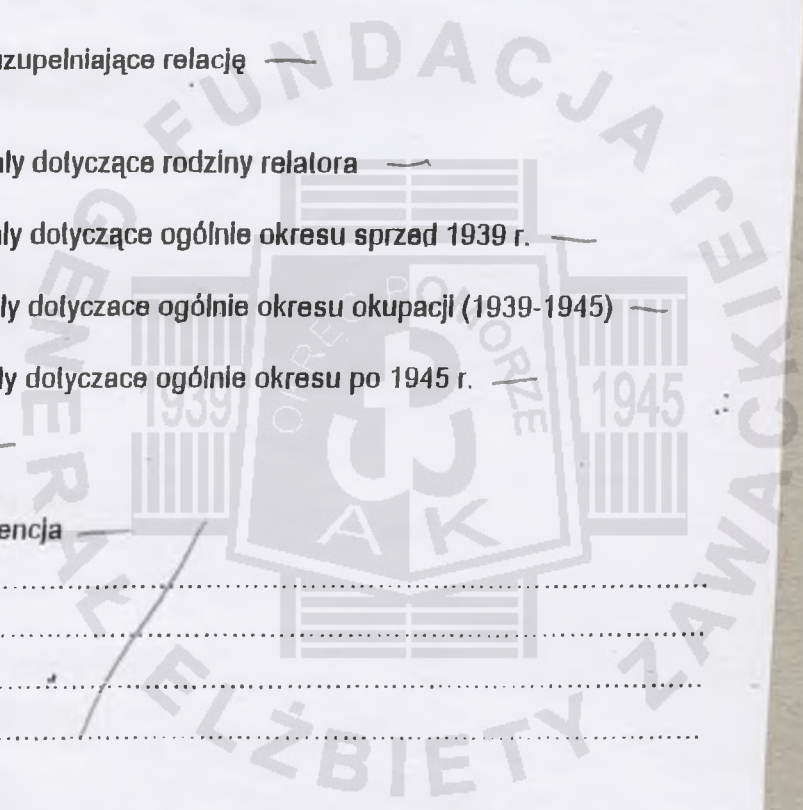
III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 9

VI. Fotografia — brak

1/1. Relacja: Kiedrowski Makary

1. Relacja Władysława Stulezy o działalności Kiedrowskiego Makarego z 21.01.1991, rękopis oryginalny.

k. 2 s. 1-3

Urodził się 05.01.1913 r. we wsi Mieleno pow. Starogardzieński zamieszkały
89-612, Lipiecina pow. chojnicki. Wykształcenie podstawowe. Jako plutonowy
 saperów brał udział w kampanii wrześniowej. Po rozbitciu jego jednostki
nie przeszedł do niewoli. Z uład listy Zofii Tucholskiej wrócił do
rodziny. W grudniu 1939 r. zainteresował się nim miejscowi
Niemcy co zmusiło go do ukrywania się. W czasie ukrywania się
wśród znajomych spotkał się z ukrywającymi się również, naukowcem
z zawodu por. rez. Józefem Gierszewskim. Tak powstała koncepcja
organizowania ruchu oporu. Powierzył ukrywanie się u ludzi
było niebezpieczne tak dla jednej jak i drugiej strony. Zapadła
decyzja ukrywania się w lesie. Makary Kiedrowski był podoficerem
saperów, posiadał więc umiejętności budowlane, które były
mu pomocne przy późniejszych budowach. Pierwszy bunkier o
wymiarach 2,0 x 3,0 m wybudowano w obrębie zabudowań gospodarzy
w miejscowości Kłewiska wybudowane u gospodarza Marcela Pradzińskiego,
gdzie przez pewien czas oboje przetrzymywali. W połowie 1940 roku
przebiegli się do miejscowości Gastrębie na umówione spotkanie
z Janem Braleńskim ps. "Soból". Spotkanie ze "Sobolem" było dla
oba komunistów na tyle, że umożliwiło kontakt z Józefem Gierszewskim.
Gierszewski i Kiedrowski zgłosili chęć do "T.O.U. Gryf Pomorski"
Przyjęto odebrać księżkę Wołoszyk z Kowarym. Powierzył Braleński
miał już zorganizowany oddział partyzancki zapadła decyzja
budowy bunkierów, która kierował miał oddział Makary Kiedrowski -
"Mors" W tym czasie nawiązano łączność z Komendantem Gryfa na
pow. chojnicki, Janem Biernackim księciem w Młynku, który
miał również grupę partyzancką. W rewie Biernacki wybudował
Makary 2 bunkry. W drugiej połowie 1941 roku budował
bunkier w okolicy Gostomka o wymiarach 4,0 x 3,5 m który
miał być przeznaczony na kwatery Komendy Głównej Gryfa.
Wiosną 1942 r. zaczęły powstawać nowe, coraz liczniejsze grupy
partyzanckie, zapotrzebowanie więc na schrony było coraz
większe. Grupy nie zorganizowane budowały bunkry same

- KatowiaŃ dla grup zorganizowanych budowa bunkry Kiedrowski.
- ✓ W tym czasie wybudowa 2 bunkry w rewiŃce leŃnictwa Turawskiego w kt6rych przebywa 2 grupa partyzancka, Jar6dzewski ps. "Mechlik".
 - ✓ W leŃnictwie Biekw6ki wybudowa 3 bunkry o wymiarach 3,5 x 3,5m.
 - ✓ W rewiŃce leŃnictwa Parzyn wybudowa 3 bunkry. Nast6pnie 4 bunkry z tego jeden nad jeziorem S6winy wybudowa w lesie prywatnym Waleriana Kaszubskiego, i jeden bunkier w lesie prywatnym p. H6iny w Łapieniu. Jeden bunkier wybudowa Makary w lesie prywatnym Ostrowskich, k6ło miejscow6Ńi Łopno, (Ł6otki) o wymiarach 4,0 x 3,0m. Nast6pnymi z kolei by 6 bunkier w zabudowaniach Albina Kapki na wybudowaniu LipuŃca k/Osowa.
 - ✓ Dwa bunkry z kolei budowa Makary w rewiŃce leŃnictwa Łyhece.
 - ✓ W leŃnictwie Łaska wybudowa 3 bunkry 3,5 x 3,5m. W leŃnictwie Parszewice 1 bunkier 2,5 x 3,0m. W leŃnictwie Osusznice 3 bunkry 3,0 x 3,0m. W Przytarci k/Wie 6a na wybudowaniu gospodarza H6inki 1 bunkier 3,0 x 4,0m. W leŃnictwie Dziemiany 2 bunkry 3,0 x 3,5m. Jeden bunkier w Lubni nieopodal dworca kolejowego w zabudowaniach p. Jez6ke.

Bunkry o kt6rych mowa wyŃej budowa Makary Kiedrowski i by 6y uŃywane w 95% w czasie dzia 6a 6 partyzanckich. Wiem z doŃwiadczenia, Ńe smacznie wi6ksz 6 iloŃ bunkr6w na obszarze pow. chojnickiego zosta 6o zabudowanych przez r66ne grupy, tak zorganizowane jak i nie zorganizowane.

Makary Kiedrowski mia 6 sta 6y 6aczn6Ń w Radz 6 Narekwa, Grypa do wiosny 1943 roku. 6aczn6Ń ta zosta 6a zerwana na skutek nieporozumie 6i pomi6dzy J6zefem D6ubkiem i J6zefem GierŃzewskim. Nast6pi 6y aresztowania cz 6onk6w Grypa korzystaj 6cych z okupacyjnej legalnoŃci. Po Ńmierci J6zefa GierŃzewskiego Makary Kiedrowski z grupa budowlana w iloŃi 16 os6b rozj6daj 6 partyzantk 6 na wiosny zachwyc. W pewnym okresie 1943/44 grupa Makar6dz dzia 6a wsp6lnie z grupa Szalawskiego J6ca. Robi 6a wypady na 6draj6w i reneget6w. W pi6rwszej p6 6owie 1944 roku grupa stacjonowa 6a w bunkrze pod miejscow6Ńi 6i6cune - G6isno Kaszubskie nad jeziorem

~~Kamienieckim~~ Kamieniecno. Partyzantów zdradził uwerzył
 Więckowski z Głuszą Kanubskiego. Zostali oni zaatakowani przez
 żandarmerię z Tuchowa. W czasie desperackiej walki po stronie
 Niemców było 2 zabitych a po stronie partyzantów 2 rannych w tym
 jeden Żukowski Bernard z Łatowa ciężko. Ogólnie ze strony Niemców
 był tak gęsty, że partyzanci nie byli w stanie podejść i zabrakło rannego.
 Niemcy chwycili się na rannym, uwiązali go za nogi do wozu i
 przetransportowali do Tuchowa, gdzie wkrótce zmarł. Młody Kiedrowski ps
 "Mars" uczestniczył na najgłębsze uznanie - okres okupacji spędził
 w pracowni, na konie został ranny w prawą nogę, w czasie
 potyczki w Borach Tucholskich. Wybudował 33 bunkry czego nie ma
 na swoim konie jeden partyzant z pow. chojeńskiego.

Gdańsk, dnia 21.01.1991.

W. Kiedrowski

T: M: 484/1118 Pom.

Chojnice

Gliedrowski Makary

V. Karty informacyjne
k. 9

Chojnice
Gryf Pom.

Kiedrowski Makary - ur.5.I.1913r.w Mielnie pow. -
Chojnice, z zawodu cieśla. -

Źródło: K.Ciechanowski obsada pers.TOW Gryf Pom.
"Pomerania" 1977/5.

Tuchola 110 Polu
"Szyski" 2

sierni. KIEDROWSKI MAKARY

zob. Szalewski Jan i W Borach Tucholskich. W 8
Między Marszem a Ateną. Wspomnienia wojenne
nauwycieli. Wyboru dokonał Stanisław Bis-
kupski. - Warszawa: Wydaw. Min. Obrony Narod.,
1977 s. 43-62.

Kończak odz. part. Szyski "zorganizowanego
przez Jana Szalewskiego ps. "Soból", "Szpał"
wiosna 1940r. ~~komenda~~ dowódca grupy bojowej, która
w dn. 10.11.1942r. dokonała głównego na-
rentu

A. Zak. 90

padu na N-eto w ~~Nowej Hucie~~ Lesnej Hucie. Zikando
wano wtedy oddział „Waldkommando” i agenta
sicherheitsdienstu - Ericha Bachusa. Jak pada -
wano niem. prapismo Meldeblatt z 15.05.1943r. na
Radem tym zainteresowani sja sam Kimbler.

Chojnice 3

Kiedrowski Makary

ad. spis J. Szaferowskiego por. 161

adres: Lipnice / Stępska / Suf. 309000
sygn. TOW Gryf Pom.

Rel. M-484/1118

alf.

KIEDROWSKI MAKARY, ps. "Mors" 4

Partyzant
POW "Gryf Pomorski"
Chojnice

Adres: 89-612 Lipnica
pow. Chojnice

Giedronski Makary

Chejnice 5
TDW Gr. Pom
"Młynki"

Partyzant z oddziału (Młynki) Jacek Biniński
ps. "Zęzłobe", był specjalistą od budowy
bunkrów, które w dużej liczbie wybu-
dowali partyzanci "Młynki"; po śmierci
Jacek Biniński w maju 1945r. gdy
oddział uległ rozproszoniu został obwołany
jedną z grup.

zob. relacja W-483/1117 Czarnowski
Meryjan insp. Chejnice, 12.1/1 str. 3

Włk 2000

Liedrowski Makary

Chojnice
JOW Gr. P. 1.
6

Cieśle; ukrywał się.

zob: Szezęsny Bernard J:O: 427/1047 Pon.
s. 1/1 s. 38 insp. Choj.

2/11/03

Giedrowski Makary

Chojnice
JOW Gr. Pan7

W lesie ukrywał się razem z
Józefem Gierszewskim od 1940 r.; wstąpił
do JOW Gr. Pan po przyłączeniu
J. Gierszewskiego; został "głównym
saperem"

zob: Szeregony Bernard N: 427/1047 Pan.
z. 1/1 s. 38-39 imp. Choj.

AK. XII 03

Liedrowski Makary
ps. "Mars"

Chojnice
8

Bibliografia

zob: T: M: 33/642 Pom. Kulesza lit.
- Choj.

AK IV 109

Gliedrowski Makary

Chojnice
JOK nr. 3. 9

ps. „Maks”

zob. Gąsionowski A., Steyer B., Tajna Orga-
nizacja Wojskowa Gryf Pomorski,
Gdańsk 2010, s. 72, 180, 288, 289,
290, 298.

szk. xii 11

- 1) Kiedrowscy
#9-612 Lipnica p. Chojnice
- 2) Kulesza Władysław
#0-462 Gdańsk-Wrzeszcz

M-484/1118

Chojnice
Part. Gryf. Pa

Kiedrowski Makary

iedrowski Makary

